

judiceres ved det foreliggende Lovforslag. Derimod har jeg af andre Grunde saa mange Betænkkeligheder ved dette Lovforslag, at jeg ikke troer, at jeg vil kunne komme til at give det min Stemme. Det forekommer mig for det Første at indeholde en fuldstændig Omgaaen af Hærloven, naar man, efterat det i Hærloven er bestemt, at Spørgsmaalet om Garnisonsstederne skal afgjøres ved Lov, saa vil give en Lov, som siger, at det skal afgjøres ved kongelig Anordning. At Afgjørelsen ikke skeer ved et Magtspreg af Regjeringen, er Noget, som Ingen talter denne for, thi et saadant Magtspreg vilde Ingen bryde sig om. Men ved en Bestemmelse som den foreslaaede vil jeg det, der skulde være den forbeholdte Lovs Regel og Indhold, ikke blive til Lov. At vedtage et Lovforslag som siger, at det skal kunne skee ved kongelig Anordning, som i selve Hærloven — der ganske vist ikke er nogen Grundlov, men som dog bør have en stor Fæsthed af Hensyn til alle de secundaire Love, der skulde slutte sig til samme — er bestemt kun at kunne skee ved Lov — det bør der formeentlig ikke kunne være Tale om, men det er det, som der her er Tale om. — Men hertil kommer nu dernæst, at den ærede Krigsminister selv med en paaførmelsesværdig Oprigtighed i Motiverne til Lovforslaget har sagt, hvad der er Hensigten med samme. Hensigten er den at sætte Krigsbestyrelsen istand til ved de Forhandlinger, der med Hensyn til Garnisoneringen maae foregaae med de enkelte Kjøbstæder, om hvilke der vil kunne være Spørgsmaal, at udøve et Tryk. Dette er sagt med stor Oprigtighed i Motiverne; men, selv om man vilde styde dette fra sig, at dette skulde være Hensigten med Lovforslaget, saa behøves der dog i Sandhed ikke stor Visdom til at see, at et saadant Tryk vilde blive den udeblivelige Følge af den foreslaaede Lov. Der kan nemlig i Virkeligheden kun være Spørgsmaal om meget saa Byer, hvori der hensigtsmæssigen kan lægges nogen Garnison. Der kan vel være Spørgsmaal, om der paa et givet Sted skal ligge en større eller en mindre Styrke af Artilleri, af Infanteri eller Cavalleri, men det er Noget, hvorom vi vistnok ikke ville have nogen Mening, og det er jo ogsaa Noget, som ikke

behøver at afgjøres her, selv om man saa fastholder at fastsætte Garnisonsstederne ved Lov og ikke ved Anordningsformen. Men af saadanne Byer, hvor der overhovedet hensigtsmæssigen kan anbringes en Garnison, findes der ganske sikkert ikke noget stort Udal. Tiemedet med en Bestemmelse som den her foreslaaede eller den udeblivelige Følge dog af den deri betraadte forunderlige Omvei vil derfor være den, at vise de saa Kjøbstæder, med hvilke Krigsministeriet agter at træde i Underhandling, at de ingenjombest Røkmøst have til at blive Garnisonsbyer, og at de altsaa heller ikke kunne forhandle underlige Vilkaar med den Autoritet, som kræver visse Offre af dem for at indvonne dem at faae en Garnison, og som ifølge den foreslaaede Lov i et hvilketjombest Dieblit under Forhandlingerne vil kunne sige til de paagjældende Byer: „Naar I ikke ville gaae ind paa det og det, saa saa I slet ingen Garnison“. Men Spørgsmaalet, om der skal lægges Garnison i den ene eller den anden Kjøbstad, bør dog afgjøres efter ganske anderledes alvorlige og værdige Betragtninger end den, om man kan have det billigere paa det ene eller paa det andet Sted, og det bør ikke løses ved at indgyde Kjøbstæderne Tryk for ikke at faae nogen Garnison, Noget, som vistnok ikke har Interesse for Kjøbstæderne selv som saadanne, men derimod vel har Interesse for visse smaa Næringsveie i dem. Det vilde være at udøve et utilbørligt Tryk. Jeg seer ikke, at der kan være Noget ivoien for, at det, som tidligere fastsat, bestemmes ved Lov, i hvilke Byer der skal være Garnison, hvorved da Spørgsmaalet om, hvad der i Anledning af en saadan Bestemmelse skal ydes fra de vedkommende Kjøbstæders Side, kan blive Gjenstand for Underhandling under lige og retfærdige Vilkaar.

Jeg er ikke i dette Dieblit tilstrækkelig forberedt til at kunne gaae nærmere ind paa Spørgsmaalet om Indkvarteringsfondens retlige Stilling, men jeg tilstaaer — hvis jeg feiler deri, skulde det gjøre mig meget ondt —, at jeg troede, at det var in confesso, at denne Fond, efter hele den Maade hvorpaa den er kommen tilveie, var en Kjøbstæ-